

Motion till riksdagen 2025/26:2831

av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C)

En näringspolitik för tillväxt i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om villkoren för forskning, utveckling, demonstration, uppskalning och kommersialisering och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att forskningsinstitut och inkubatorer runt om i Sverige som håller hög kvalitet måste få det stöd som behövs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en sammanhållen strategi för startups och scaleups och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av regulatoriska sandlådor på myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning som utmynnar i en svensk immaterialrättsstrategi och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kapitalförutsättningar för små och stora innovationer och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheter som skriver instruktioner tydligare ska åläggas att göra det så enkelt och begripligt som möjligt och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sortera ut gamla lagar och regler och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att departement och myndigheter systematiskt bör gå igenom sina regler i kontinuerlig dialog med företagarorganisationer och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nya EU-regler ska implementeras på miniminivå om inte särskilda skäl för annat föreligger och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom det nordiska samarbetet stärka samverkan kring implementering av EU-regler för att undvika att nya gränshinder inom Norden skapas och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka Regelrådet så att det ges mandat att komma in tidigare i lagstiftningsprocessen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en instans som har rådighet och mandat att ställa krav på myndigheter att vidta åtgärder som minskar uppgiftslämnande och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ”en väg in” i syfte att göra Sverige mer attraktivt för investeringar och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anpassa regler för små företag och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla myndigheter ska få ett regelförenklingsuppdrag i sina instruktioner med syfte att förenkla för företagande i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Konkurrensverket bör ha som en prioriterad uppgift att utreda fall där offentliga aktörer konkurrerar med privata företag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillgång till företagskonto för att kunna starta företag och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör göra genomlysningar av sina bolagsportföljer för att avyttra hela bolag eller de delar av bolag som med fördel kan drivas av andra aktörer och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentliga aktörer ska ta fram en policy för hur säljverksamheter som begränsar konkurrensen kan undvikas och tillkännager detta för regeringen.

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en strategi för besöksnäringen och uppdatering av Matlandet Sverige samt incitament för berörda företag att växa och anställa och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner som önskar ska ges möjlighet att ta ut en kommunal avgift för att kunna skapa medel för ytterligare aktivitetshöjande insatser lokalt för att främja en hållbar turism och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre förutsättningar för delningsekonomin och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förutsättningarna för nyindustrialiseringen och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att få till stånd fler frihandelsavtal och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett globalt avtal om sänkta och borttagna tullar på miljö- och klimatteknik behöver vara högsta prioritet för ett reformerat WTO och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öppna EU:s inre marknad ytterligare och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en tydlig strategi till stöd för små och medelstora företags möjligheter att exportera till EU:s inre marknad och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handelsregler avseende vissa länder och granskning av direktinvesteringar och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka förutsättningarna för en höjning av mineralersättningen samtidigt som den del av ersättningen som i dag tillfaller staten bör gå till lokalsamhället och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att trygga försörjningen av de innovationskritiska metaller och mineraler som behövs i modern miljöteknik och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och införa en proportionalitetsprincip i miljötillståndshanteringen och tillkännager detta för regeringen.

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera miljöbalken i grunden till en klimat- och miljöbalk med tydligare ramar och avgränsningar för snabbare och mer förutsägbara tillståndsprocesser och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta över ansvaret för miljöprövningar från länsstyrelserna till mark- och miljödomstolarna eller annan ny tillståndsmyndighet samt införa tidsgränser för handläggningstider för miljötillstånd och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det kommunala vetot för uranbrytning bör kvarstå men att uran som biprodukt av annan utvinning ska vara möjligt att använda i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jämställdhetsanalyser bör vara ett självklart och naturligt inslag i den statliga företagarpolitiken samt att de stöd som företag kan söka bör utformas så att de också i högre grad söks och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statliga medel för företagande bör fördelas mer jämställt och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra tillgången till mikrolån och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten för människor med skyddad identitet att driva företag och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt påbörja arbete för att ta fram lagstiftning som möjliggör att företag, likt Kubal, som kringgår internationella sanktioner, ska sättas under statlig tvångsförvaltning där verksamheten kan fortsätta utan att pengar lämnar landet och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kommersiell service på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Bolagsverket bör ges i uppdrag att med digitala verktyg säkerställa att falska bolagsförsäljningar inte kan genomföras, att årsredovisningar är korrekta samt att ägarregister och styrelser är uppdaterade så snart som ändringar är genomförda och tillkännager detta för regeringen.

43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett EU-gemensamt register för näringsförbud för att motverka organiserad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige befinner sig i en bekymmersam tid, med krig i vårt närområde som har lett till en orolig ekonomi med högre räntor och avstannad kapitalmarknad. Sveriges tillväxt är bland de sämsta i EU och arbetslösheten stiger, samtidigt som fler företag går i konkurs och produktiviteten minskar. Regeringen står handfallna och reformerna för jobb och företagande uteblir. Samtidigt tappar EU i konkurrenskraft mot våra största konkurrenter som är USA och Kina och den gamla agendan om öppna marknader och frihandel har bytts mot en annan mer protektionistisk agenda minst sagt. USA:s tullkrig har skapat oro och ytterligare negativ påverkan på den globala ekonomin. USA:s tullar mot EU riskerar att få stor påverkan på Sverige och svenska företag eftersom vi som är ett litet och exportberoende land. Det finns samtidigt ljuspunkter att ta fasta på. Innovationer, kommersialisering och storskaliga satsningar på klimatomställningen ger hopp om hållbar tillväxt. Sverige har förutsättningar att bli en stark grön industrination, företagens möjlighet att växa är avgörande för Sveriges tillväxt och skapandet av nya jobb. Statens roll ska vara att underlätta för företagen att koncentrera sig på sina affärer, skapa en marknad som är konkurrensneutral inom landets gränser och säkerställa att internationella konkurrensvillkor för svenska bolag är i världsklass. Det är en stor uppgift, men nödvändig för Sveriges konkurrenskraft och för framtidens arbetsmarknad.

Innovation och kommersialisering för långsiktig tillväxt

Det enda som kan driva företagens och landets tillväxt är nya idéer som omsätts i produkter och tjänster. Bakom dessa finns alltid människor som skapar ny teknik, nya processer eller nya sätt att bemöta andra människor. Att skapa goda förutsättningar för innovationer innebär att det behövs ett dynamiskt system för demonstration och uppskalning av nya idéer. I grunden behövs en dialog mellan forskningsinstitutioner, berörda myndigheter och entreprenörer som underlättar för en innovationsdriven tillväxt. Med goda förutsättningar för detta kan också kommersialisering och uppskalning underlättas. Under 2024 presenterade regeringen forskningspropositionen

”Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta” som pekar ut riktningen för svensk forskning de kommande fyra åren. Delar av propositionen rörande spetsforskning och excellens är välkommet men Centerpartiet saknar fokus på hur forskningen ska kunna leda till innovationer som når marknaden och att fler kan kapitalisera på sin forskning. Det svenska näringslivet tillhör de mest FoU-intensiva i världen, det är därför av vikt att föra universiteten och högskolorna och näringslivet närmare varandra.

Redan i dag satsar näringslivet stora summor på forskning och utveckling, men de samlade forskningsanslagen behöver öka genom ett handslag där såväl näringslivet som det offentliga ökar sina satsningar. Vi vill stärka forskningsinstituten och inkubatorerna, då de har en viktig roll i att knyta ihop akademi, grundforskning och näringsliv genom att erbjuda mötesplatser och testbäddar/demonstrationsanläggningar som är viktiga för framgångar i innovationsprocessen och för framgångsrik kommersialisering.

Möjligheten att skydda innovationer genom patent är viktig för framväxten av nya företag, affärsidéer och jobb. I förlängningen är det avgörande för Sveriges konkurrenskraft. Information om hur man söker patent för nya idéer måste finnas enkelt tillgänglig också för små företag och nya innovatörer som inte har de förkunskaper som behövs för att finna sig tillrätta i myndighetsfloran. Hur detta organiseras bör utredas, och för att åstadkomma ett sammanhållet och välfungerande innovationssystem bör en sådan utredning också utmynna i en svensk immaterialrättsstrategi. Något som flera av våra grannländer redan infört.

Sverige är ett av de länder i världen som har flest patent per capita. Tyvärr är vi inte lika duktiga på att kommersialisera och få till stånd investeringar i alla patent och innovativa produkter. Förbättrad kommersialisering skulle innebära att vi behåller mer av värdet som skapas från innovationer i Sverige. Villkoren för forskning, utveckling, demonstration, uppskalning och kommersialisering behöver därför förbättras i Sverige. För att all den fantastiska verksamhet som genomförs på svenska universitet och högskolor ska få fullt genomslag och bidra till innovationer, företag och välståndsskapande behövs också mer samverkan. Det handlar om att stärka samverkan om grundutbildningen och forskningen mellan lärosäten och med näringslivet, men också genom delade professurer mellan lärosäten och näringslivet. En ny patentlag

började gälla den 1 januari 2025, den gamla patentlagen var från 1967 så ett behov av förnyelse och anpassning till internationella avtal och effektivisera patentprocessen. Centerpartiet ser positivt på detta men ser fortfarande ett behov av att utveckla politiken ytterligare och införa en svensk immaterialrättsstrategi.

Regulatoriska sandlådor och testbäddar

Den digitala utvecklingen går i snabb takt och nya innovationer är viktiga för att övervinna de stora samhällsutmaningarna, som den gröna omställningen. Samtidigt ser vi att EU förlorar konkurrenskraft gentemot Kina och USA och att majoriteten av nya techbolag grundas just där. De senaste åren har det funnits en regleringsiver i EU som självklart påverkar svenska företag. I Mario Draghis rapport om den europeiska konkurrenskraften menar han att EU har stiftat 13 000 lagar som berör företag de senaste åren, i USA har det under samma tid stiftats 5000 nya lagar. Detta påverkar byråkratin och kan vara en av anledningarna till att den europeiska konkurrenskraften hämmas. För att nya innovativa bolag ändå ska kunna startas utan att de behöver ha stora regelefterlevnadsavdelningar har det blivit mer aktuellt att införa regulatoriska sandlådor. Detta innebär att myndigheter som för tillsyn eller är ansvarig för regelefterlevnad av regelverk för olika typer av bolag kan under en begränsad tid och i kontrollerad miljö låta nya innovationer verka utanför lagarna för att dessa inte ska stävja innovation och utveckling. Detta har varit framgångsrikt i exempelvis fintechbranschen i Storbritannien men även för impactbolag inom energisektorn. Integritetsskyddsmyndigheten har varit den första svenska myndigheten som har testat på en regulatorisk sandlåda och i deras interna utvärdering är de mycket positiva och uppmanar fler myndigheter att göra detsamma. Centerpartiet anser därför att fler myndigheter som utför tillsyn ska implementera regulatoriska sandlådor eller testbäddar för att främja innovationer.

Kapitalförutsättningar för små och stora innovationer

För att innovationer ska kunna kommersialiseras krävs kapital. Det som karaktäriserar innovationer är att de sällan omedelbart har en given marknad och betalande kunder. I stället krävs år av utveckling, piloter och uppskalning innan kunder är beredda att betala fullt pris. Kapital, som inte är lån, kommer i första steget från familj och vänner. I nästa steg ofta av affärsänglar, därefter institutionellt kapital.

Privat kapital är grunden för innovationer. Det är därför helt centralt att förutsättningarna för det privat riskkapital blir tydliga och ligger fast över tid. Men

statligt kapital har en viktig kompletterande roll att spela. Det kan handla om innovationer som har längre väg till framgång eller att risken är så hög att investerare inte vill bära den helt själva. I vissa fall har entreprenören en bakgrund som innebär att startkapitalet inte går att få ihop. Därför behöver vi hitta sätt att säkerställa en god miljö för fler innovationer och då är det viktigt att staten kan gå in som medfinansierare. Men statligt kapital behövs också för de satsningar som gör att svenska företag ska kunna bidra för att nå de globala klimatmålen. Många andra länder har här mycket generösa villkor och aggressiva skatterabatter för att säkra att just deras land ska bli en vinnare. Det är egentligen inte rätt väg att gå, men Sverige måste göra en välgrundad analys av hur vår omvärld ser ut. Och vi måste jobba ännu mer på att hämta hem de internationella medel som finns för uppskalning av innovationer och se till att de växer sig starka på hemmaplan.

Startups och scaleups

Startups och scaleups utgör en liten andel av de små- och medelstora bolagen men har en förmåga att skapa jobb och värde som gör dessa bolag otroligt viktiga för svensk ekonomi. Sverige har haft några mycket framgångsrika bolag som har attraherat stort globalt intresse och kapital. Tittar man på förutsättningarna idag för denna grupp av bolag generellt så är förutsättningarna medelmåttiga. Det är bra att SISP:s – Swedish Incubators and Scienceparks studie slår fast att det behövs en oberoende startup och scaleup-organisation. Det behövs också en sammanhållen strategi för Sverige beträffande startup och scaleups. Det går dock inte att vänta på den utan de inkubatorer som finns runt om i Sverige, som håller tillräckligt hög kvalitet, måste få det stöd som behövs. Dessa kan vara avgörande för att framförallt bolag som inte startat på universitet och högskolor ska få det lite enklare att nå kontakter och kapital i Sverige och internationellt. Detta är inte minst viktigt för inkubatorer som ligger långt ifrån Stockholm, Göteborg och Malmö men också för grupper som inte har tillgång till kapital och kontakter.

Regelförenkling och lika spelregler för tillväxt

Alla politiker talar om regelförenkling men få har tagit ett helhetsgrepp eller vet konkret vilka reformer som behövs för att regelbördan för allra främst små- och medelstora företag ska kunna underlättas. Vi har samlat Centerpartiets bästa reformer som skulle

drastiskt minska regelbördan och involvera näringslivet i framtagande av alla nya reformer.

Sortera ut gamla regler

Det krävs ett aktivt arbete för att sortera ut de regler som inte längre behövs eller som kostar mer än den nytta de bidrar med. Detta kräver att departement och myndigheter systematiskt går igenom sina regler i kontinuerlig dialog med företagarorganisationer. Allt för att säkerställa att de som upplevs som svårast och krångligast hanteras först. Detta kommer att kräva tid och resurser men i slutändan kan det leda till sänkta kostnader, fler jobb och en starkare ekonomisk tillväxt. Därför är det också en klok satsning. Som det är i dag har Regelrådet en för svag roll, med för få verktyg, för att begränsa regelbördan för svenska företag. Rådet behöver få större befogenheter och ges ett utökat uppdrag att också följa upp de avgifter som företagen åläggs för olika typer av tillstånd och handläggningstider hos myndigheter, samt bistå i arbetet med att sortera ut och förenkla befintliga regler. Istället för att prioritera Regelrådet har regeringen inrättat ett Förenklingsråd med uppgift att föreslå hur befintliga svenska regelverk kan förenklas för företag. Förenklingsrådets arbete är fortfarande bara i startgroparna och Centerpartiet ser en risk med att fördela arbetet mot regelkrångel på olika råd istället för att samla det på ett ställe och kunna hålla ihop arbetet.

Minimera effekterna av krångliga EU-regler

En stor del av alla regler som drabbar företagen kommer från EU och tid måste läggas på att förstå vilken effekt olika typer av implementeringar direktivet kommer att få hos de svenska företagen. Regeringen har även infört ett Implementeringsråd med uppdrag att förhindra överimplementering av EU-lagstiftning och nationell lagstiftning hos svenska myndigheter, men ännu har Implementeringsrådet bara lämnat ett par rekommendationer. Även om Implementeringsrådet finns har myndigheterna fortsatt ett stort ansvar för att EU-regler implementeras utan onödigt regelkrångel. I princip är det ofta klokt att implementeringen av nya EU-regler sker på miniminivå om inte särskilda skäl för annat föreligger. Om EU-regler implementeras på annat än miniminivå ska också detta tydligt motiveras. Också på detta område är det av central betydelse med tydlig styrning av berörda myndigheter.

Det är på samma sätt viktigt att Sverige lägger vikt vid att implementeringen av

EU-regler inte väsentligt skiljer sig från den i andra länder. I synnerhet i jämförelse med våra viktigaste handelspartners. Som ett exempel bedriver svenska företag en omfattande handel med våra nordiska grannländer. Här bör en tätare dialog föras och i det nordiska samarbetet bör det finnas en ambition att samverka kring regelfrågor för att undvika att nya gränshinder inom Norden skapas.

Stoppa ny dålig reglering

Nya regler tillkommer dagligen. Sedan nästan 20 år tillbaka måste utredningar, departement och myndigheter skriva konsekvensanalyser för ny reglering. Dessa analyser ska sedan skickas till Regelrådet. Tillväxtverket har i rapporten "Förslag och genomförda åtgärder för att konsekvensutredningarnas kvalitet ska höjas" konstaterat att kvaliteten på de konsekvensutredningar som medför effekter av betydelse för företag fortsatt är alltför låg.

Kortare handläggningstider och "en väg in"

Uppgiftslämnandet för företagen är omfattande. För att detta inte ska leda till onödigt krångel måste allt uppgiftslämnande samlas under en myndighet. Det krävs stora insatser från Regeringskansliet i fråga om gemensamma och enhetliga åtgärder mot alla myndigheter som samlar in uppgifter från företag. Digitalisering och olika portaler eller tekniska lösningar diskuteras frekvent men blir först av värde när information kan delas mellan berörda myndigheter. Det är delningen av information som ger de samhällsekonomiska vinsterna i sammanhanget, inte på vilket sätt informationen kan skickas in till myndigheterna. För att det ska vara möjligt måste det finnas en instans som har rådighet och mandat att ställa krav på myndigheter att vidta åtgärder som minskar uppgiftslämnandet i olika konkreta fall vilket är en absolut förutsättning om företagens uppgiftslämnarbörda ska kunna minska.

Verksamhet som kräver nationella, regionala och lokala tillstånd måste samordnas.

Industriableringar i stor skala av en sort som många trodde att vi aldrig mer skulle få se, kräver i dag omfattande prövningar på många nivåer och för olika lagrum. Viss typ av verksamhet använder gammal reglering därför att det inte finns någon för den typ av verksamhet som saken gäller. Detta är typiskt för till exempel fusionskraft som regleras med lagstiftning för fissionskraft, eller bränsleceller som inte heller har en uppdaterad

lagstiftning. Här krävs att myndigheter för en dialog sinsemellan. För att Sverige ska

Ett vassare Regelråd

Tillväxtverket, som har i uppdrag att följa kostnadsutvecklingen, uppskattar att företagens samlade regelkostnader nu uppgår till drygt 377 miljarder kronor per år. I en färsk undersökning av Svenskt Näringsliv anger en tredjedel av de tillfrågade företagen att de upplever regelbördan och byråkrati som ett betydande tillväxthinder. Under år 2024 inför Sverige ett Implementeringsråd och ett Förenklingsråd, vilket är bra. Syftet är att undvika överimplementering av EU-lagstiftning samt att ta fram förslag på förenklningar i det existerande regelverket.

Däremot har regeringen helt undervikt att säkerställa att Regelrådet som funnits i över femton år får de muskler som det behöver. Regelrådets uppgift är att kontrollera att all reglering är genomtänkt från ett företagsperspektiv. Regeringen har uppdaterat vad som ska finnas med i dessa konsekvensbeskrivningar. Men undvikit att identifiera hur Regelrådets bedömningar av konsekvensbeskrivningarna ska komma in tidigare i lagstiftningsprocessen. Att regelrådet är en remissinstans som alla andra är otroligt ineffektivt när en tidig bedömning från Regelrådet gör att ett lagförslag kan förbättras innan det skickas ut till alla andra remissinstanser. Den nya konsekvensförordningen är begränsad till myndigheter och kommittéer och detta riskerar att leda till att konsekvenserna av regler med stor påverkan på företagen inte utreds tillräckligt och att Regelrådet inte ges möjlighet att granska utredningarna. Detta bör ges regeringen till känna. Idag kommer Regelrådet in för sent i regelgivningsprocessen och har ingen möjlighet att granska, yttra sig och vid behov begära in kompletteringar när konsekvensutredningarna är bristfälliga. Tiden för när en myndighet senast ska ge Regelrådet tillfälle att yttra sig över konsekvensutredningen från två till fyra veckor.

Myndighetsstyrningen bör förstärkas genom att förenklingsuppdragen skrivs in i myndigheternas instruktioner. Att verka för enklare regler och en förbättrad service mot företagen bör vara en integrerad del av myndigheternas uppdrag. Särskilda förenklingsuppdrag i regleringsbreven riskerar att arbetet inte får den långsiktighet som krävs. Därför behöver det förtydligas i myndigheternas uppdrag att föreslå förenklningar i överordnade rättsakter. Inte sällan har myndigheterna bäst förutsättningar att se var regelverken kan förändras för att korta handläggningstiderna och utöka servicegraden.

Sådana förslag bör kunna lämnas till regeringen utan att myndigheterna presenterar fullödiga konsekvensutredningar.

Underlätta för företagens tillväxt

Svensk ekonomi står inför stora förändringar. Många regioner och kommuner ges inte tillräckliga förutsättningar att växa och blomstra. Men Sverige har också fantastiska möjligheter. I hela landet omvandlas idéer till små och växande företag som skapar jobb. Många av Sveriges mest dynamiska orter finns utanför storstadsområdena och visar att med rätt förutsättningar kan hela Sverige växa. Sverige har stora möjligheter att bli vinnare i framtidens ekonomi. För detta krävs dock viktiga och riktiga reformer.

För att ta vara på människors drivkrafter behöver villkoren för näringslivet, inte minst för småföretagen och entreprenörerna, bli bättre. Människor som lägger ner tid och kapital behöver känna att samhället uppmuntrar och belönar detta. I stället för att försvåra, försämra och begränsa för företagande bör staten säkerställa goda ramvillkor, säkerställa en sund konkurrens och underlätta och uppmuntra dem vill som vill starta och driva företag.

Begränsa konkurrensen från offentlig verksamhet

Det offentliga ägandet bör minska. Vi har i dag en allt för stort antal offentligt ägda bolag som konkurrerar med det privata näringslivet, inom områden som inte tillhör det offentliga huvudsakliga verksamhet. Offentliga utförare ska som regel inte agera på den konkurrensutsatta marknaden och bidra till osunda konkurrensvillkor. För att motverka detta behöver konkurrenslagstiftningen skärpas och Konkurrensverket bör ha som en prioriterad uppgift att utreda fall där offentliga aktörer konkurrerar med privata företag. Vidare bör både staten och kommuner göra genomlysningar av sina bolagsportföljer för att avyttra hela eller delar av bolag som med fördel kan bedrivas av andra aktörer.

Ibland uppstår det svåra gränsdragningar mellan vad som är osund konkurrens från en offentlig verksamhet (skattefinansierad). Många gånger handlar det om kommunalt driven verksamhet men det har även förekommit fall där statliga myndigheter drivit affärsverksamheter på den öppna marknaden. Affärsverksamheter som det offentliga bedriver på konkurrensutsatta områden – genom aktiebolag eller på annat sätt – riskerar ofta att snedvrider konkurrensen. I konkurrenslagen finns särskilda bestämmelser om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet, som innebär att staten, kommuner och

regioner kan förbjudas att sälja varor eller tjänster på ett sätt som begränsar konkurrensen. Kommuner och regioner kan dessutom helt förbjudas att bedriva viss säljverksamhet. För att identifiera dessa gråzoner och kunna undvika dem vill Centerpartiet att offentliga aktörer ska ha en policy för hur säljverksamheter som begränsar konkurrensen kan undvikas. Generellt finns behov av att sprida goda exempel på hur man på olika områden skapar en sundare konkurrens.

Tillgång till företagskonto

För att kunna starta ett företag måste du få godkänt att starta ditt företag av Bolagsverket, men för att starta ditt företag behöver du ett företagskonto hos en bank. De senaste åren har flera företagsorganisationer och civilsamhällesorganisationer rapporterat om att det blivit svårare att få företagskonton/bankkonton hos bankerna. De allt hårdare penningtvättsreglerna har gjort att bankerna inte längre vill ha små företag eller civilsamhällesorganisationer som kunder, då vinstmarginalerna oftast är små för bankerna. Detta slår hårt mot entreprenörer som startar sitt första företag och som står utan kontakter för att kunna få sitt företagskonto. När det så tydligt blir en tröskel för att starta företag behöver staten se över vad som kan göras för att företagare ska kunna starta och bedriva sin verksamhet utan att tumma på säkerheten och bidra till den finansiella brottsligheten. Regeringen bör därför ge i uppgift till Finansinspektionen att utreda problematiken men det behöver också ses över möjligheten att i lagstiftning garantera företagare och civilsamhällesorganisationer rätt till konto, likt den rätt som privatpersoner har till konto i betalkontodirektivet.

Besöksnäringen är en tillväxtmotor

Besöksnäringen är viktig för Sverige, för jobb och tillväxt i hela landet. Det är många år sedan en besöksnäringstrategi togs fram. Den är viktig för att den kan samla alla aktörer inom besöksnäringen under ett paraply. Det är idag tydligt att denna nytta i högre grad måste stanna kvar i form av skatteintäkter i lokalsamhället, för att berörda kommuner ska ha råd med exempelvis sophantering och dagvattenhantering. Om detta inte sker kommer den lokala acceptansen för turismen att minska. Centerpartiet ser därför ett behov för turistkommuner att kunna ta ut en kommunal avgift för att finansiera de perioder på året då befolkningsantalet drastiskt ökar i kommunen och ställer orimliga krav på det offentliga. Besöksnäringen anställer många unga och därför är sänkta kostnader för att anställa dem viktiga. Kompetens till besöksnäringen kommer

från många delar av världen därför måste de föreslagna gränserna för medianlön avskaffas. Om detta inte görs måste besöksnäringen undantas från regleringen.

Regeringen presenterade under våren 2025 en uppdaterad Livsmedelsstrategi som tyvärr lämnade mer att önska. Men även om det nu finns en Livsmedelsstrategi 2.0 skulle det också behövas en uppdatering av Matlandet Sverige. Mat är i all väsentlighet, världen över, en anledning till besök. Bra mat kan locka turister som är beredda att lägga en stor del av sin semesterbudget på lokala entreprenör. Och det är inte enbart restauranger som tjänar på detta. En hel kedja av företagare inom mathantverket får en kontinuerlig avsättning för sin förädling och sina produkter. En ny strategi för besöksnäringen ska innehålla en del om Matlandet Sverige.

Sverige är ett fantastiskt turistland. Centerpartiet anser att det bör säkerställas att Visit Sweden kan bedriva högkvalitativ marknadsföring av Sverige. Sverige har förutsättningar för att bli värd för stora globala megaevent. Vi har infrastrukturen, erfarenheten och ordning och reda. Att arrangera stora arrangemang sätter Sverige på kartan både som eventvärd och som turistland. Centerpartiet vill se en tydligare strategi för internationella möten och evenemang samt ta en aktiv roll i att visa att nationen ställer sig bakom arrangörer och städer i ett urval av stora idrottsevenemang.

Delningsekonomin behöver förutsättningar för långsiktig tillväxt

Den moderna tekniken har gett upphov till helt nya branscher och marknader. Vi har också sett hur den lett till framväxten av en delningsekonomi som ur ett hållbarhetsperspektiv har mycket stor potential. Utvecklingen har gått och kommer fortsätta att gå fort. Tyvärr har lagstiftnings- och regelarbetet inte gått lika fort och det är på sikt ett hot mot den fortsatta utvecklingen. Inte minst handlar det om skatteregler som är illa anpassade till delningsekonomin förutsättningar.

Nyindustrialiseringen skapar tillväxt i hela landet

Investeringarna i basindustrin som aviserats från näringslivet är mycket glädjande, men regeringens minskade klimatambitioner har fått effekter såsom att efterfrågan av exempelvis batterier, vindkraft och andra gröna tekniker tillfälligt minskat och detta fått negativa effekter för flera branscher i Sverige. Däremot pågår fortfarande ett viktigt

arbete runt om i landet och stora industriprojekt tar ett viktigt ansvar för att ställa om industrin till att bli mer grön. Det finns därför fortfarande behov av en rad reformer inom en rad områden. Exempelvis behövs investeringar i utbildningsväsendet, en översyn av inkomstbeskattningen, bättre vägar, järnvägar och flygplatser och en översyn av miljöbalken och en förenkling och effektiva tillståndsprövningar för miljöpåverkande verksamheter. Från statligt håll borde man säkerställa att det blir mer attraktivt för utrikesbaserad spetskompetens inom det aktuella industrifältet att söka sig till Sverige. I denna internationella kontext spelar inte minst inkomstbeskattning en relativt stor roll och det är knappast någon hemlighet att Sverige behöver bli mer konkurrenskraftigt på detta område. På samma sätt har Sverige en dokumenterat sönderreglerad bostadsmarknad där det är svårt och dyrt att bygga nytt.

Industrin upplever, precis som många andra branscher, en mycket stor brist på utbildad arbetskraft. Att se till så att svenska företag kan finna den kompetens man behöver är av central betydelse för att de investeringar som görs ska falla i god jord. Detta är därför något som måste prioriteras de kommande åren. Kompetensbristen understryker också vikten av att svenska företag även fortsatt kan rekrytera personal utomlands.

Regeringens ambitioner att kraftigt försvåra för arbetskraftsinvandringen är därför ett allvarligt hot mot tillväxten och de svenska företagen.

Internationell konkurrenskraft driver tillväxt

Sverige är ett exportberoende land vars välstånd byggs av fria människor som verkar på en fri och öppen marknad. Samhällen och ekonomier mår bäst om de är jämställda och får influenser utifrån, eftersom det är när människor och kulturer möts som innovation och dynamik uppstår. Det är därför en självklarhet att grunda vår ekonomiska politik på öppenhet och nyfikenhet gentemot omvärlden. Sveriges syn på öppenhet och frihandel har dock utmanats under 2025 då USA:s tullpolitik har satt världshandeln i gungning. USA:s avtal med EU kallas av experter en större framgång för USA än EU och riskerar slå hårt mot svenska och europeiska företag. Men i tider av tullar, krig i vårt närområde och ekonomisk osäkerhet är det viktigare än någonsin att stå upp för globala samarbeten och frihandel. Vi kommer på alla nivåer att fortsätta slåss för rivna gränshinder, lägre tullar och ökad integration.

Handel är en viktig faktor för att vi ska kunna tillverka all den miljöteknik som krävs för den gröna omställningen. Samtidigt skapar handelsavtal gemensamma standarder, vilket gör att företag runt om i världen i många fall behöver stärka sitt miljöarbete för att

få sälja sina produkter på den europeiska marknaden. För att möjliggöra den gröna omställningen behöver därför EU:s roll i världen stärkas och Sverige måste driva på för att EU ska teckna fler moderna och hållbara frihandelsavtal. En politisk överenskommelse om Mercosur-avtalet nåddes i slutet av 2024 och väntar nu på ett slutgiltigt godkännande. Dialog om handelsavtalen med Indien, Australien och Thailand pågår men bör snabbas på ytterligare.

Nya frihandelsavtal och reformering av WTO

En stor del av det vi producerar i vårt land går på export och bidrar på så sätt mycket till vår egen ekonomi. Samtidigt är det viktigt att Sverige och EU i tecknande av frihandelsavtal inte gör avkall på våra höga krav inom områden såsom miljö, livsmedel, antibiotika, djurhållning, hälsa och konsumentskydd.

För Sverige och EU bör det vara prioriterat att få till stånd fler frihandelsavtal. Tyvärr har WTO försvagats av Donald Trumps handelspolitik som ifrågasätter mycket av det som WTO står för, samtidigt fyller WTO fortfarande en viktig funktion. Men det blir uppenbart att WTO behöver reformeras för att nya globala handelsavtal återigen ska kunna tecknas. WTO-mötet i Abu Dhabi, 2024, visade hur stora länder enbart vill stärka den egna inre marknaden för kortsiktiga vinster. Ett globalt avtal om sänkta och borttagna tullar på miljö- och klimatteknik behöver vara högsta prioritet för ett reformerat WTO. Som ett första led bör EU gå före och ta bort importtullar på miljö- och klimatteknik.

Fortsätt utveckla EU:s inre marknaden

EU är världens största integrerade marknad. Den ökade rörlighet för varor, tjänster, människor och kapital som EU möjliggjort har bidragit till tillväxt och jobbskapande, inte minst i Sverige. EU och dess medlemsländer står dock inför stora utmaningar. Centerpartiet vill öppna EU:s inre marknad ytterligare. Särskilt gäller det inrättandet av en digital inre marknad, med stark nätneutralitet. EU måste också öppna sig mer mot omvärlden och aktivt arbeta för upprättandet av fler globala frihandelsavtal.

De svenska företagens hemmamarknad är den europeiska. Handelsutbytet har gjort, och gör, Sverige och Europa rikare. Därför ser vi med oro på att vissa vill sätta upp hinder inom, in till och ut från den inre marknaden – vi vill tvärtom fortsätta att fördjupa den inre marknaden. Framför allt tjänster och digitala produkter behöver bli lika lätt att handla över gränserna som det är att beställa en vara från Tyskland eller Italien. Ett

viktigt steg för en mer integrerad tjänstemarknad är att förbättra möjligheterna för människor att temporärt jobba och ta uppdrag i olika EU-länder.

Att Sverige är en del av den inre marknaden är av stor betydelse för såväl stora som små företag. För stora företag är ofta steget ut på den internationella marknaden litet. För små företag kan det vara betydligt svårare. Därför behövs en tydlig strategi till stöd för små och medelstora företags möjligheter att exportera till EU:s inre marknad.

Handelsregler avseende vissa länder och granskning av direktinvesteringar

En radikalt förändrad säkerhetspolitisk situation får implikationer också för handelspolitiken. I den bästa av världar skulle fri handel och öppenhet råda. Dock måste regler till för att skydda svenska säkerhetspolitiska intressen. Denna typ av hänsyn behöver tas i högre utsträckning än tidigare och därför behöver en analys göras av vilka åtgärder som behöver vidtas från Sveriges och regeringens sida. Ett sådant exempel är utländska direktinvesteringar. I grunden ska Sverige vara en öppen ekonomi som välkomnar investeringar, men samtidigt behöver det finnas möjlighet att granska investeringar i exempelvis samhällsviktig infrastruktur och liknande.

Mineralpolitik för grön tillväxt

Gruv- och mineralnäringen är betydelsefull för Sverige och bidrar till såväl jobb som tillväxt på orter där det ofta är ont om arbetstillfällen. Men den svenska gruv- och mineralnäringen bidrar också till byggandet av det hållbara samhället. Gruvorna är början på långa växande värdekedjor som kommer hela samhället till del, för med de metaller och mineral som utvinns i Sverige kan vi bygga den teknik som behövs för förnybar energi, solceller, batterier, elbilar och mycket mer.

Ersättning för utvinningen

För att lyckas med klimatomställningen är det av stor vikt att trygga försörjningen av de innovationskritiska metaller och mineraler som behövs i modern miljöteknik. I dag är Sverige och EU i hög grad beroende av import från ett fåtal länder vilket gör tillgången sårbar och säkerhetspolitiskt riskabel. Samtidigt har Sverige avsevärda fyndigheter av dessa metaller och goda förutsättningar att bedriva en hållbar utvinning av dessa, vilket också skapar betydande exportmöjligheter. Storskalig återvinning är viktigt men kommer inte kunna tillgodose framtidens behov. För att utvinning ska bli möjligt behövs en ökad acceptans hos markägaren och hos lokalbefolkningen. Vi vill därför undersöka förutsättningarna för en höjning av mineralersättningen samtidigt som

den del av ersättningen som i dag tillfaller staten bör gå till lokalsamhället vars närmiljö påverkas.

Förutsättningar för utvinning

Kartläggningar visar också att de nordiska länderna tillsammans har fyndigheter som potentiellt skulle kunna innebära att Europa skulle kunna minska sitt beroende av import betydligt. I dag har mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt en central roll för svensk gruvprövning, då det är den mark- och miljödomstol som handlägger flest ansökningar om tillstånd till gruvdrift och dylika omprövningsärenden. Den är redan och sedan lång tid hårt belastad av flera och komplexa ärenden och står inför utmaningar på rekryteringssidan. För att komma till bukt med långa tillståndsprocesser vill Centerpartiet att ansvaret för miljöprövningarna ska flyttas från länsstyrelserna till mark- och miljödomstolarna eller annan nytillsatt myndighet. För att få till stånd fler nyetableringar behöver även miljöbalken reformeras i grunden för att bli en klimat- och miljöbalk som värderar projektets klimatnytta. Dessutom vill Centerpartiet införa tidsgränser för handläggningstider för miljötillstånd. Syftet med dessa reformer är att skapa förutsägbara spelregler och öka tempot i processerna för miljötillstånd.

Med målet att halvera tillståndsprocesserna är det viktigt att inte ha fler domstolsmål än nödvändigt. Det som kan anses vara petitesser bör därför inte fälla en hel tillståndsansökan på tusentals sidor. För att undvika det bör därför en proportionalitetsprincip införas. Är felaktigheten av liten eller ringa betydelse bör tillstånd ändå kunna ges, istället för att den återförvisas till bolaget med alla förseningar det medför. Sådan återförvisning är sannolikt mycket samhällsekonomiskt kostsam och ett slöseri med samhällets tid och resurser, samtidigt som konkurrenskraft och omställning hämmas. Riksdagen bör därför uppmana regeringen att utreda och införa en sådan proportionalitetsprincip i miljötillståndshanteringen.

Regeringen kan förutom att avgöra bearbetningskoncessionsärenden, låta utreda och göra en genomgripande översyn och modernisering av minerallagen. Sverige behöver en reform som bland annat beaktar Sveriges folkrättsliga åtaganden gentemot det samiska folket och den internationella diskussionen om konceptet ”social license to mine”, nämligen den berörda befolkningens acceptans för en gruva. Ska Sverige i högre grad kunna utvinna olika mineraler och metaller måste grunden läggas för att detta kan ske utan utdragna processer och konflikter. Staten bör därför skapa förutsättningar för

att finna vägar framåt för att det blir lättare att få fram platser där det kan bli tal om utvinning och gruvdrift. Hänsyn måste tas till lokalbefolkning och lokala förhållanden. I det fall gruvetableringar negativt påverkar andra näringar behöver dessa kompenseras för eventuellt produktionsbortfall. Läggs en god grund för detta kan handläggningstider och beslutsprocesser kortas avsevärt.

Uranbrytning i Sverige

Regeringen har under augusti 2025 gått fram med ett lagförslag som innebär att det allmänna förbudet mot uranbrytning ska tas bort i Sverige. Parallellt med detta finns ett förslag ute på remiss om att ta bort det kommunala vetot för uranbrytning. Centerpartiet är generellt för möjligheten att utvinna metaller och mineraler i Sverige men just utvinning av uran är unik och sker i majoriteten av fall i Sverige i alunskiffer. Brytning i alunskiffer kommer med stora miljörisker. Centerpartiet är därför av uppfattningen att lokalsamhällen som ytterst påverkas av utvinningen måste få möjlighet att påverka om en gruva ska öppnas på platsen. Vi vill därför behålla det allmänna förbudet mot uranbrytning och värna det kommunala vetot. Detta står inte emot möjligheten till kärnkraft i Sverige då vi som land har goda handelspartners i exempelvis Kanada och Australien där vi kan importera kärnbränsle. Centerpartiet ser däremot inga hinder i de fall som uran blir en biprodukt av utvinning av andra mineraler så ska den få användas för att undvika resursslöseri.

Jämställd näringspolitik och kvinnors företagande

Cirka 30 procent av de svenska företagen ägs av kvinnor. I många branscher är könsbalansen betydligt snedare än så. Trots att nyföretagandet bland kvinnor ökat, ligger Sverige vid en jämförelse med övriga EU i bottenkiktet när det gäller andelen kvinnliga företagare. Samtidigt visar statistik att de varor och tjänster som säljs av företag drivna av kvinnor i högre grad är innovativa och är nya för Sverige eller världen. Sammantaget är detta naturligtvis orimligt. Mycket arbete återstår för svenskt vidkommande där det kommer till ekonomisk jämställdhet.

Jämställd tillgång till kapital ger ökad tillväxt

Fakta och statistik kring kvinnors företagande, kvinnors ledning av företag och kvinnors ägande av företag är i dag bättre än tidigare men fortsatt bristfälligt. Det leder till ett osynliggörande som måste förändras. Ska förutsättningar för kvinnors företagande,

ledning och ägande förbättras, då är bättre fakta ett måste. Jämställdhetsanalyser bör vara ett självklart och naturligt inslag i den statliga företagarpolitiken. I linje med detta behöver de stöd som företag kan söka utformas så att de också i högre grad söks. Detta gäller såväl kvinnodominerade branscher som mansdominerade. Frågan om hur företagarpolitiken effektivare kan bidra till såväl jämställdhet som tillväxt, och hur det arbetet ska organiseras, bör utredas. Till detta hör också hur stöden bättre kan anpassas för att bidra till tillväxt och utveckling i hela landet.

Det behövs ett tydligt och strategiskt arbete för att öka jämställdheten inom näringslivet. Här spelar det roll hur statliga aktörer agerar. Berörda myndigheter – såsom Vinnova, Almi och Tillväxtverket – måste ges tydliga och mätbara mål. En grundläggande utgångspunkt ska vara att statliga medel för företagande fördelas mer jämställt.

Det är viktigt att se företagandets potential både som integrationsmotor och för jämställdheten. För många kvinnor som kommit till Sverige från andra länder kan företagande vara den enda möjligheten till ett jobb. Därför behövs också en särskild satsning på kvinnor med utländsk bakgrund för att de lättare ska kunna välja företagande som ett sätt att få ett jobb. En sådan satsning kan exempelvis bestå i att återupprätta och utöka programmet Investera i invandrarkvinnor. För dessa grupper, men också i vidare perspektiv, bör tillgången till mikrolån förbättras. Mikrolånen kan vara av stor betydelse för den som vill ta ett första steg till eget företagande.

Möjlighet att driva företag för den med skyddad identitet

Även människor som lever med skyddad identitet bör ha möjlighet att driva företag och engagera sig i näringslivet. Det finns en rad exempel på människor som har stöd i lag och som får stöd av myndigheter för att skydda sin identitet. Ett exempel på detta är våldsutsatta kvinnor. Dessa människor kan inte vara utestängda från möjligheten att driva företag eller sitta i bolagsstyrelser. I dag finns dock hinder för detta.

Enligt sekretessgruppen hos Skatteverket så kan man inte ha sekretess hos Blåverket. Det gör det möjligt att söka på personnummer och få upp bolagen där en person har styrelseuppdrag. Bolagens adresser kan då avslöjas i vilken region personen med skyddad identitet befinner sig, vilket innebär stora risker för den enskilda. Det finns skäl för dessa regler. Men det bör utredas olika möjligheter för att inte utestänga exempelvis våldsutsatta kvinnor från en karriär i näringslivet.

Kommersiell service som fungerar i hela landet

Den kommersiella servicen i Sveriges gles- och landsbygder är viktig att upprätthålla.

Höga elpriser har under flera år kraftigt ökat kostnaderna för alla handel men det är svårare att hämta hem kostnadsökningen när kundunderlaget är litet. Den höga inflationen har också gjort att många valt att storhandla i tätorter och valt bort den lokala butiken även om de boende vet att den behövs för alla andra ärenden.

Tillväxtverkets rapport från april 2024 visar på att serviceställen har ett fortsatt intresse för att investera för energieffektivisering, som på sikt sänker kostnaderna. Tillväxtverket konstaterar också att grundläggande kommersiell service är viktig för Sveriges krisberedskap. För Centerpartiet är det avgörande att stödet för kommersiell service finns kvar och möter det behov som finns. Både i termer av drift och investeringar. Anslaget till kommersiell service på landsbygden är uppdelat mellan åtta olika poster och delas ut av flera olika myndigheter, vissa av Tillväxtverket, vissa av Regionerna och länsstyrelserna. Detta bör ses över för att säkerställa att medel når företagen och inte fastnar i administration. Tillväxtverket måste också se över hur stödet hanteras med så minimal administration som möjligt så att anslagna medel når de näringsidkare de ska.

Postservice

Digitaliseringen av företagande ger fantastiska möjligheter för att driva företag i hela Sverige. Företag har generellt inga problem med att utdelningen sker med fler dagars mellanrum men då måste man kunna lita till att de brev och paket verkligen förmedlas på tre dagar och inte tio. Beträffande paket så måste de ges samma möjligheter att bedriva e-handel i hela Sverige så att inte grunden för företagande med kort varsel sägs upp då posten drar ner sin service för att hämta och lämna paket i lands- och glesbygder.

Få stopp på det kriminella företagandet

Den kriminella vågen i samhället har inte utgått näringslivet. Vi ser nu att kriminella använder företag för att tvätta pengar och begå skattebrott. Detta behöver få ett slut och ansvariga myndigheter behöver få fler verktyg att förhindra detta. Vi ser även att lagstiftningen för att komma åt bolag i Sverige som rundar sanktioner och ägs av ryska oligarker och som därav kan vara med och finansiera Putins krig mot Ukraina. Detta måste få ett stopp.

Få stopp på det kriminella företagandet

Den kriminella vågen i samhället har inte undgått näringslivet. Vi ser nu att kriminella använder företag för att tvätta pengar och begå skattebrott. Detta behöver få ett slut och ansvariga myndigheter behöver få fler verktyg att förhindra detta. Vi ser även att lagstiftningen för att komma åt bolag i Sverige som rundar sanktioner och ägs av ryska oligarker och som därav kan vara med och finansiera Putins krig mot Ukraina. Detta måste få ett stopp.

Förhindra att kriminella använder företag för att begå brott

Företag utsätts både direkt och indirekt för brott. Dessutom används företag för att kunna begå brott i dagens samhälle. I Sverige uppskattar Polismyndigheten brottsvinsterna från den kriminella ekonomin till mellan 100 och 150 miljarder kronor per år. Statistiska centralbyrån, uppskattar att den totala vinsten från narkotikamarknaden är cirka 2,3 miljarder årligen. Det betyder att enorma summor kommer från företagsrelaterade brottsvinster. Det krävs krafttag för att säkerställa att de fysiska brotten mot företagare minimeras. De indirekta brotten mot företag handlar om att näringsförbud måste användas i mycket större omfattning för att omfatta fler typer av brott och över längre tid. Företagare måste också vara trygga med att om man säljer ett bolag för avveckling att det inte kan säljas vidare. Under 2025 har det rapporterats om i media att svenskar med näringsförbud fortsätter driva företag i Sverige genom att bosätta sig utomland. Vi vill därför att EU gemensamt tar initiativ till ett gemensamt register för de med näringsförbud inom unionen för att motverka organiserad brottslighet.

Det är idag lätt att starta företag i Sverige och administrativt lätt att ändra styrelse och bolagsordning. Detta kan givetvis missbrukas och det är därför viktigt att Bolagsverket kan dela information från andra register och använder sig av digitala lösningar för att kunna se märkliga mönster kring förändringar i företag för att i dessa fall kalla företagsledare till fysiska möten för att säkerställa att allt står rätt till. Lösningen är inte att göra det administrativt krångligt för alla företagare utan att ge brottsförebyggande myndigheter rätt verktyg att upptäcka och beivra brottsliga företagare.

Möjliggör tvångsförvaltning av företag som undviker sanktioner

Med anledning av Rysslands invasionskrig i Ukraina har stora sanktioner införts mot ryska företag. Det har uppdagats i media att företag i Sverige som indirekt ägs av ryska staten genom ryska oligarker har lyckats kringgå sanktioner och ändå kan fortsätta bedriva verksamhet i Sverige. Tyvärr finns ingen svensk lagstiftning som gör att man kan stoppa dessa företag utan de fortsätter att finnas på svensk mark och finansiera Putins krig. Därför behöver regeringen inleda den juridiska processen för att ta fram lagstiftning för att i dessa unika fall låta staten tvångsförvalta dessa bolag.

Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Rickard Nordin (C)

Anders Karlsson (C)

Helena Lindahl (C)

Martin Adahl (C)

Ulrika Heie (C)

Stina Larsson (C)

Mona Smedman (C)